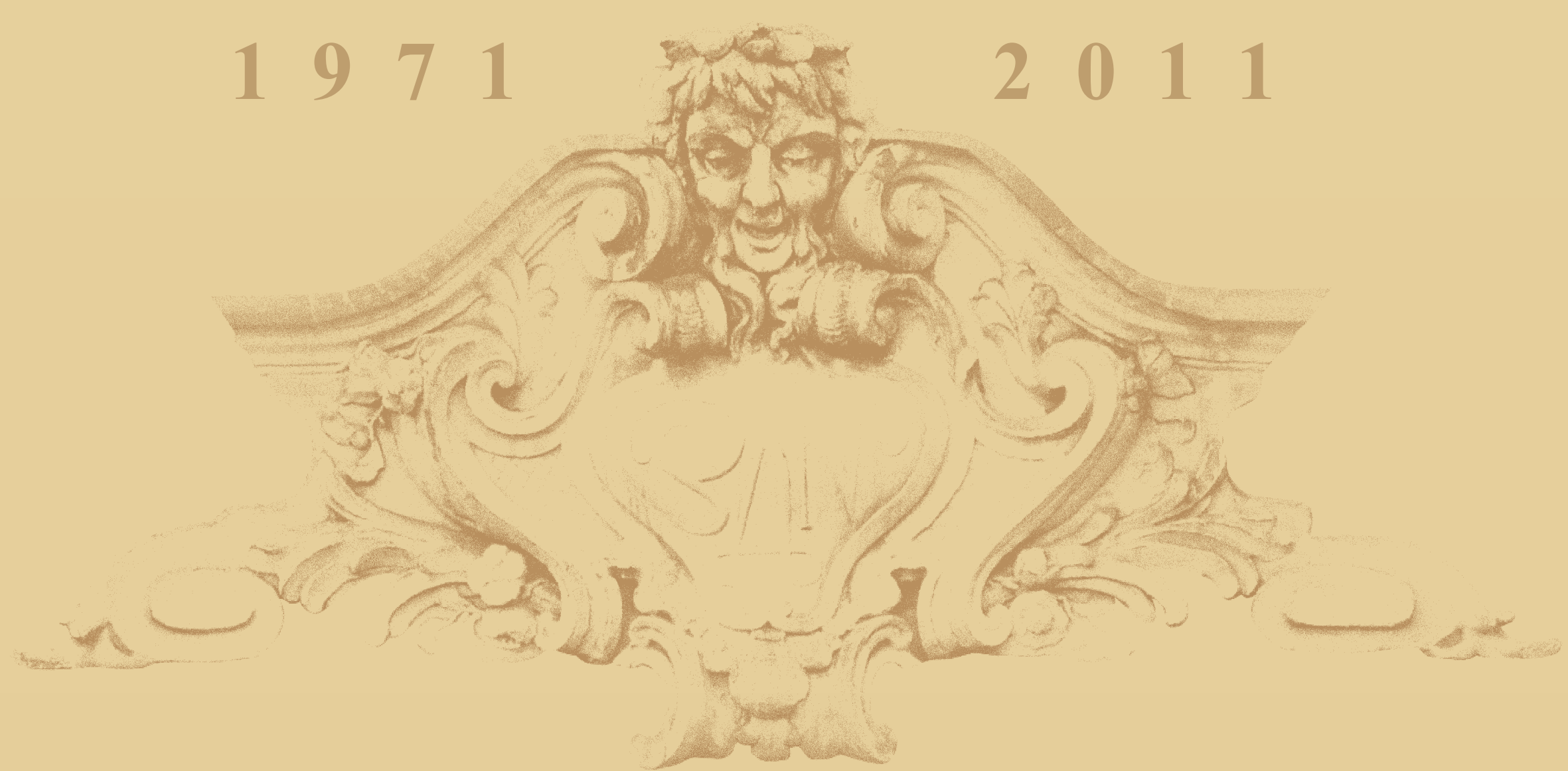

PAN

POLSKA AKADEMIA NAUK
ODDZIAŁ WE WROCŁAWIU

1971 2011

Komisja Kultur Europejskich

Przewodniczący: **prof. Antoni Furdal, UWr.**

Wiceprzewodniczący: **prof. Krzysztof Migoń, UWr.**

Sekretarz: **dr Włodzimierz Wysoczański, UWr.**

Komisja Kultur Europejskich została powołana decyzją Prezydium Oddziału PAN we Wrocławiu na posiedzeniu w dniu 12 listopada 1997 roku.

Posiedzenie organizacyjne komisji odbyło się 23 lutego 1998 r., a inauguracyjne posiedzenie naukowe – 20 kwietnia 1998 r. w siedzibie Wrocławskiego Oddziału PAN. Przewodniczącym komisji został prof. Stanisław Pietraszko, który sformułował założenia teoretyczne dotyczące działalności komisji w wykładzie pt. *O sytuacji w polskich badaniach nad kulturą*.

Przedmiot i zakres zainteresowań komisji obejmuje kultury narodowe i regionalne Europy oraz kształtujące je czynniki, m.in. język i literaturę, tradycje i obyczaje, uwarunkowania techniczne i materialne, świadomość narodową i postawy wobec współczesności. Zakres tematyczny prac komisji wynika z szerokiego pojmowania kultury, przy jednoczesnej orientacji na Europę jako całość i jej regiony, w różnej skali, tj.: makroregiony, kultury narodowe oraz kultury regionalne i lokalne.

Podstawowym zadaniem komisji jest organizowanie badań i dyskusji nad sytuacją kulturową naszego kontynentu, a także popieranie i popularyzacja badań w wyznaczonym obszarze. Poza potrzebami ściśle naukowymi, funkcjonowanie komisji ma również uzasadnienie społeczne. Można go upatrywać w konieczności jeszcze szerszego niż dotychczas włączenia się świata nauki do dyskusji nad przeobrażeniami ideowymi i politycznymi na naszym kontynencie.

Komisja Kultur Europejskich ma charakter interdyscyplinary, łączy stanowiska reprezentowane przez różne dyscypliny naukowe wokół zasadniczej idei zawartej w samej nazwie komisji. Dotyczy to w zasadzie dyscyplin, których pole badawcze jest w jakikolwiek sposób związane z przestrzenią europejską. Umieszczenie komisji we Wrocławiu, znanym powszechnie jako „miasto spotkań” daje także możliwość stworzenia szerokiego forum dyskusyjnego.

Tematy dyskutowane na posiedzeniach zwyczajnych komisji dotyczyły m.in. następujących zagadnień, prezentowanych przez zapraszanych naukowców: *Polsko-niemieckie pogranicze literackie. Problemy uczestnictwa w dwóch kulturach* – prof. Edmund Małachowicz; *Architektura znakiem i śladem cywilizacji* – prof. Edmund Małachowicz; *U źródeł słowiańskiego bizantyzmu* – prof. Telesfor Poźniak; *Pismo i polityka, czyli pismo łączy i dzieli Europę* – prof. Krzysztof Migoń; *Cud grecki?* – prof. Alicja Szastyńska-Siemion; *Kilka słów o cywilizacji rzymskiej* – prof. Jakub Pigoń; *Głos o kulturze niderlandzkiej* – prof. Stefan Kiedroń; *Najwcześniejsze związki kulturowe Wrocławia z Europą Zachodnią* – prof. Edmund Małachowicz; *O języku pierwszych Piastów śląskich* – prof. Norbert Morciniec; *Integracja Dolnego Śląska a tożsamość Dolnoślązaków* – prof. Jan Waszkiewicz; *Kształtowanie się populacji Wrocławia od 1945 roku – migracje, pochodzenie regionalne, struktura zawierania małżeństw* – prof. Paweł Bergman; *Przynależność kulturowa mieszkańców Wrocławia* – prof. Antoni Furdal; *Pierwsze książki drukowane w językach narodowych i ich znaczenie dla europejskiej kultury* – prof. Krzysztof Migoń; *Iran*

– *Europa. Interakcje kulturowe na przykładach architektury dawnej i współczesnej* – prof. Janusz Rębielak; *Upadek Imperium Osmańskiego a rozpad Jugosławii – dwa oblicza tego samego procesu* – prof. Mirosław Dymarski; *Żydzi sefardyjscy w Bośni. Historia i literatura* – prof. Milica Semków; *Postępcywilizacyjny nałte europejskiej przestrzenikontaktów* – prof. Tadeusz Zipser.

Członkowie komisji w ramach swojej dalszej działalności zamierzają m.in. poszerzać i rozwijać problematykę kultur europejskich, ze szczególnym zwróceniem uwagi na nasze miasto – Wrocław i region. Pierwszym przedsięwzięciem w tej mierze była zorganizowana 23 listopada 2011 roku sesja naukowa *Rodowód kultury współczesnego Wrocławia*.

Konferencje, spotkania dyskusyjne, publikacje

W ramach działalności komisji odbyła się m.in. ogólnopolska konferencja naukowa *Migracje: dzieje, typologia, definicje*, zorganizowana w dniach 21-22 kwietnia 2005 r. w Oddziale Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu, przy współudziale Komitetów Językoznawstwa, Nauk Demograficznych, Nauk Historycznych i Słownoznawstwa Polskiej Akademii Nauk.

Charakterystyczne dla prac komisji jest organizowanie spotkań dyskusyjnych; odbyły się m.in.:

1. Dyskusja nt. *Europa protestancka*.

Wprowadzenie do dyskusji: prof. Krystyn Matwijowski, prof. Norbert Morciniec, prof. Zofia Ostrowska-Kęmbłowska.

2. *Dyskusja na tematy europejskie*. Wprowadzenie do dyskusji: prof. Jiří Marvan (Uniwersytet Karola w Pradze).

3. Dyskusja panelowa nt.: *Między etnicznością a kulturą*. Uczestnicy panelu: prof. Stefan Bednarek, dr Mieczysław Trojan, dr Włodzimierz Wysoczański, dr Jerzy Żurko; przewodniczący – prof. Stanisław Pietraszko.

4. *Dyskusja nad ukraińską kulturą narodową*. Wprowadzenie do dyskusji: dr Przemysław Józwickiewicz, dr Oleh Belej.

5. *Dwułgos o kulturze białoruskiej*.

Wprowadzenie do dyskusji: prof. Larysa Pisarek, prof. Krzysztof Migoń.

Do najważniejszych publikacji komisji należą:

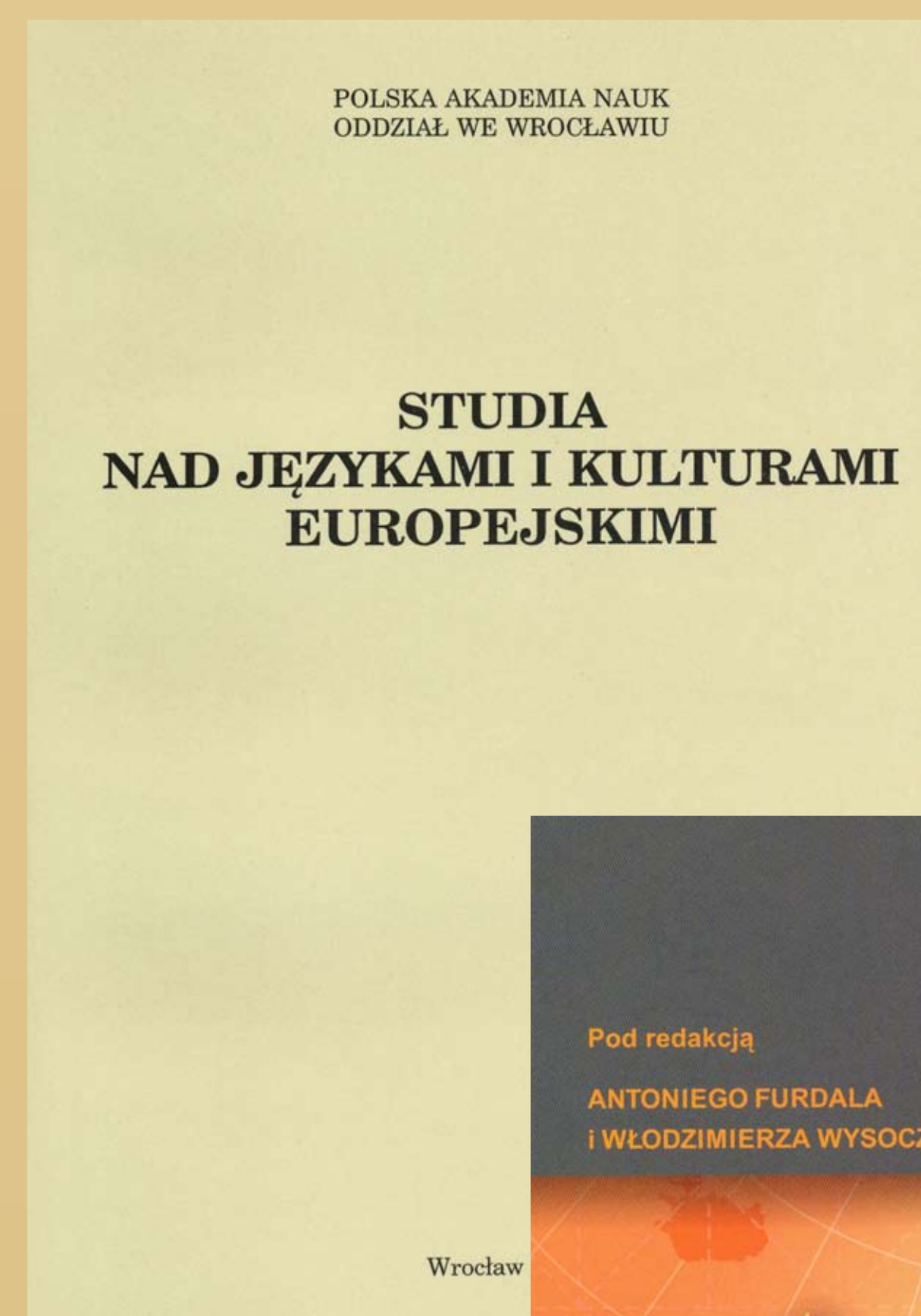
1. *Studia nad językami i kulturami europejskimi*.

Prace Komisji Kultur Europejskich Oddziału PAN we Wrocławiu, pod redakcją Antoniego Furdala, Wrocław 1998.

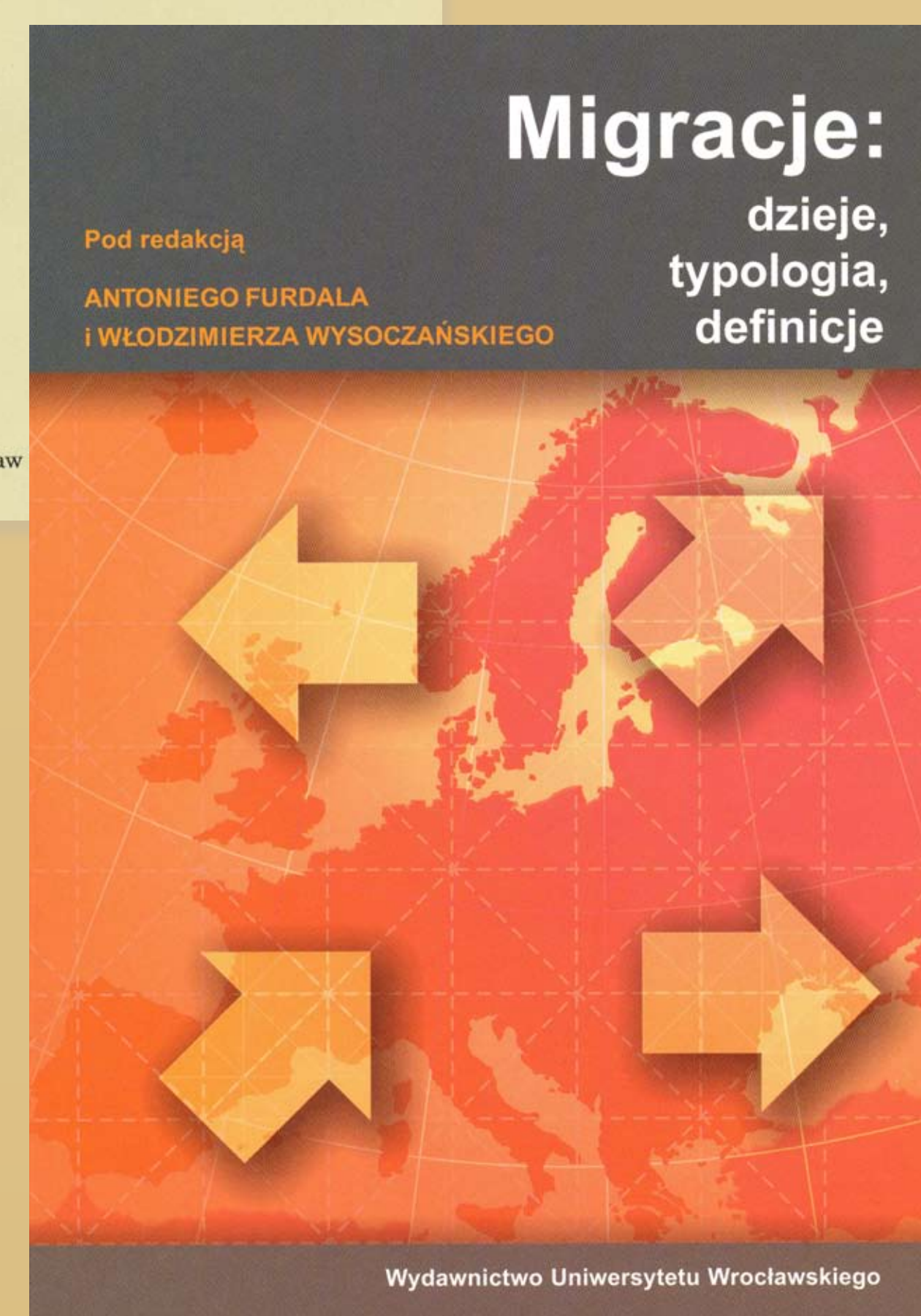
2. *Migracje: dzieje, typologia, definicje*, pod red. Antoniego Furdala i Włodzimierza Wysoczańskiego, Wrocław 2006.

Fot. 1. Kontur Europy.

Fot. 2. Wydawnictwo Komisji Kultur Europejskich Wrocławskiego Oddziału PAN.

Fot. 3. Monografia pod red. Antoniego Furdala i Włodzimierza Wysoczańskiego, opublikowana po konferencji „Migracje: dzieje, typologia, definicje”, zorganizowanej w Oddziale PAN we Wrocławiu.

Fot. 4. Posiedzenia naukowe Komisji Kultur Europejskich w siedzibie Oddziału PAN we Wrocławiu.